

havde man glemt den menneskelige faktor. Den frygt, som arbejderne nærer for, at deres særlige uddannelse og erfaring vil blive overflødiggjort, såfremt den automatiske kontrol af produktionsprocesserne udvides, måtte erkendes og søges imødegået. Han understregede herved betydningen af samråd med arbejderne, således at disse på et tidligt tidspunkt kunne vide, hvorledes deres stilling ville blive berørt af udviklingen. I tilfælde, hvor afskedigelse af en del af arbejdsstyrken var uundgåelig, måtte det være rimeligt at yde økonomisk kompensation, indtil nye arbejdsmuligheder var tilvejebragt. Endelig understregede han regeringernes pligt til gennem den økonomiske politik at sikre fuld beskæftigelse.

På konferencen vedtoges efter forslag fra arbejderrepræsentanter fra en række lande, herunder *Einar Nielsen*, Danmark, enstemmigt en resolution om automatisering¹). Spørgsmålet om de sociale virkninger af automatiseringen vil iøvrigt blive taget op til behandling i generaldirektørens rapport til arbejdskonferencen 1957.

Spørgsmålet om den tekniske og økonomiske bistand blev omtalt af en del talere. Der blev givet udtryk for tilfredshed med organisationens indsats på dette område. Samtidig blev det imidlertid af repræsentanter fra de underudviklede lande fremhævet, at der er et stort behov for yderligere hjælp til disse lande, hvor det største problem er bekæmpelsen af arbejdsløsheden. Iøvrigt drøftedes på konferencen en række spørgsmål vedrørende organisationens faglige arbejde.

På den danske regeringsdelegations vegne fremkom departementschef *H. H. Koch* med følgende indlæg:

Den komplicerede verden, vi lever i, stiller år for år i stigende grad generaldirektøren over for nye krav med hensyn til initiativ og fremsyn, og efter at vi har studeret generaldirektørens rapport, er det os en glæde fuldt ud at kunne lykønske ham til, at han har været i stand til at leve op til disse krav. Det forventes imidlertid også, at de delegerede ved konferencen er i besiddelse af større udsyn og forståelse, og ser vi ud over vore egne grænser, bliver det ofte vanskeligt at få et mere præcist billede af, hvilken fremgang eller tilbagegang der har været i

arbejdsforholdene verden over. Det er her, generaldirektørens rapport hvert år er en uvurderlig hjælp for de delegerede til at blive internationalt orienteret, inden de forlader deres respektive lande for at deltage i den internationale arbejdskonference, og denne forståelse for problemerne, forekommer det mig, er mere nødvendig nu end nogen sinde før.

Vi har fra dansk side med glæde konstateret, at generaldirektøren i sin rapport har kunnet notere en forbedring af de arbejdsmæssige og sociale normer de fleste steder i verden. Imidlertid tilføjer han: „Det afgørende er dog, at mange millioner arbejdere stadig lever og arbejder under forhold, der ligger et godt stykke under, hvad der må anses for rimeligt såvel fra et sundhedsmæssigt som et menneskeligt synspunkt.“ Vi mener ikke, der er nogen tvivl om, at dette er det vigtigste problem i den nuværende arbejdssituation. Den omstændighed, at der består sådanne forhold, er en udfordring til os, som vi ikke kan undlade at tage op.

Det er denne udfordring til os om forbedring af levevilkårene for de store folkemasser i de nyligt industrialiserede lande, som er blevet så stærkt aktuel i de sidste år, ikke alene fordi hjælpen til disse områder er blevet en del af det storpolitiske spil, men også fordi tiden er blevet en afgørende faktor for os.

Der er her som på flere andre områder af det moderne samfundsliv sket den afgørende vending, at vi ikke kan udarbejde en politik for en længere periode, idet udviklingen skrider så hurtigt frem, at vi risikerer at miste alt, hvis vi ikke handler hurtigt. I denne forbindelse er der imidlertid en ting, vi må erindre os, nemlig at en industrialisering af disse lande og en ophjælpning af deres økonomi og ressourcer ikke er et mål i sig selv, men kun er af værdi, hvis den større velstand kommer den arbejdende befolkning til gode gennem højere levestandard og mulighed for en udvikling af den enkeltes personlighed og frihed.

Det er derfor meget afgørende, på hvilken måde den tekniske bistand bringes til de store befolkningsgrupper, som har behov herfor. Det er vigtigt, at der samtidig gøres en virkelig indsats for at sætte dem i stand til at skaffe sig en rimelig andel af denne større velstand. Vi tror ikke, den arbejdende befolkning i disse lande får mulighed for at indhøste de nyskabte værdier alene ved den tekniske bistand, på den måde som denne ydes i dag, og det er derfor med stor tilfredshed, vi har noteret os generaldirektørens oplysning om, at ILO i år vil gøre en indsats for arbejderens uddannelse, og

¹) Resolutionen er aftrykt nedenfor side 30.